

VAN DE
VERENIGING VRIENDEN
NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Nr. 45

April 1989

INTERNATIONALE VRIENDSCHAPSDAG

ZAT. 22 APRIL 1989

**MUZIEK
DANS
STANDS
DEMONSTRATIES**

RIJKSMUSEUM VOOR VOLKENKUNDE
STEENSTRAAT 1
LEIDEN

VAN 11.00 tot 16.00 UUR

TOEGANG f 3,50; TOT 19 JAAR EN 65+ f 2,-.

COLOFON

Bestuur

A. Hoogstad, voorz.
 H. van Rees, secr., tel. 010-4219904
 Postbus 61003 - 3002 HA Rotterdam
 mw. H. Nieboer-Hnátková, penn.,
 Postrek. 379543 t.n.v. V.V.N.T. te
 's-Gravenhage
 W. Bronkhorst
 mw. H.G. v.d. Burg-Meijer, 2e secr.
 J. van Gastel
 E. de Munck, vice-voorz.
 J. van Putte
 K.L. Thio

Redactie Ledenbrief

L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274
 2547 JR 's-Gravenhage, tel. 070-258679
 mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

J. van Putte
 K.L. Thio

Ledenadministratie

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

Toeristische informatie

Red. Ledenbrief

Reisdienst

mw. A. Ambachtsheer	Postrek. 624386
J. van Gastel	t.n.v. V.V.N.T.-
	Reisdienst te
J. van Putte	's-Gravenhage
K.L. Thio	

GIM (Genootschap voor Tsjechische Muziek)

J.F.E. Wallin
 A. van Beuzekom
 P.J.M. de Co
 mw. T. Onderdenwijngaard
 W. Dijk

Alles mag, mits bronvermelding,
 uit de ledenbrieven overgenomen
 worden.

TOURINGCAR EN REISBUREAU

Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

Stationsstraat 25
 9482 TX TYNAARLO
 Tel. 05921-43300

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor binnen- en buitenland vervoer
- * rolstoelvervoer

Burgakker 35
 5281 CH Bommel
 telefoon 04116-83278
 telex 50803

Cinerec

- * kontaktpersoon Tsjechische muziekgezelschappen
- * import/export Muziekinstrumenten
- * import grammofoonplaten Tsjechische blaasmuziek
- * muziekuitgeverij Tsjechische blaasmuziek

PRANEDA b.v.

PAPENDRECHT - NEDERLAND

IMPORT - EXPORT

Kerelweg 53 - 57 -- 3356 LD
 Postbus 149 -- 3350 AC

Telefoon 078 - 152566
 Telex 29380

VAN HET BESTUUR

De bewoners in de randstad zullen inmiddels via de krant en Radio-West vernomen hebben, dat de gemeente Rijswijk een stedenband wil aangaan met de Boheemse stad Beroun, een stad van + 20.000 inwoners.

Ook Rheden is van plan een stedenband aan te gaan met Cheb (Eger), dichtbij de grens met West-Duitsland.

Brielle heeft reeds jarenlang een stedenband met Havlickuv Brod.

Een gunstige ontwikkeling, die wij gaarne toejuichen.

Binnenkort vertrekt er een delegatie naar Praag om de samenwerkingsovereenkomst, die wij hebben met CSMS, ook voor het jaar 1989 eventueel aan te vullen en te onder-tekenen.

Het bestuur.

VAN DE REDACTIE

Allereerst even iets recht zetten. In onze vorige ledenbrief schreven we dat Joh. Noorbergen een plaats gaat vervullen in een commissie in Brielle. Dat was onzerzijds een vooruitlopen op de feiten.

Desgevraagd heeft zij zich bereid verklaard dit te doen, maar het is aan het bestuur van het Jumelage-comitee of zij benoemd zal worden.

Vanzelfsprekend gaarne aandacht voor de twee belangrijke gebeurtenissen op korte termijn, te weten:

De Internationale Vriendschapsdag op 22 april te Leiden en onze zomerreis naar Podêbrady, waarover meer elders in deze ledenbrief.

Tenslotte een zeer verheugend feit, dat de ledenbrief hoe langer hoe meer aan zijn eigenlijke functie gaat voldoen, namelijk **Van en voor de leden**. Wat dit betreft verwijzen wij naar de betreffende rubriek: **Van de leden**.

L.J.B.

ONZE ZOMER-REIS 1989

Op deze vakantiereis kwamen reeds veel aanmeldingen binnen, maar is nog niet volgeboekt op het tijdstip, dat we deze tekst schrijven. Dit houdt in, dat we aan deze reis nu ook elders bekendheid hebben gegeven. Wij wilden onze leden namelijk eerst gelegenheid geven op deze fantastische reis in te schrijven.

We herhalen de aankondiging nogmaals op een der volgende pagina's. De kamers met bad en WC op de kamer zijn inmiddels reeds uitverkocht.

Wacht niet te lang met uw aanmelding!

-0-0-0-0-0-0-

Het maandelijks uitgeven van de ledenbrief kost een flinke duit. Door advertenties kunnen wij deze kosten drukken en u bereikt daarmee een gericht publiek in een oplage van + 500 exemplaren. Onderstaand onze tarieven:

1/16 pag.	f 15,--;	per jaar (12 nrs)	f 175,--
1/8 pag.	f 20,--;	" " " "	f 225,--
1/4 pag.	f 30,--;	" " " "	f 325,--
1/2 pag.	f 50,--;	" " " "	f 500,--
hele pag.	f 85,--;	" " " "	f 850,--

Voor nadere inlichtingen: L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag. Tel. 070-258679.

V.V.N.T. - ZOMERREIS 1989

=====

Dit wordt een 10-daagse all-in busreis van 24 augustus t/m 2 september 1989 met als standplaats **Poděbrady**, een bekend kuuroord in Tsjechoslowakije.

De reis is georganiseerd in samenwerking met BALNEA en DALSTRA-reizen.

Onderbrenging: Kurhaus FUCIK, waarbij u de keus hebt tussen;

- A. Tweepersoonskamer met bad en WC op de kamer f 993,= (f 943,=)
- B. Tweepersoonskamer zonder deze voorzieningen f 928,= (f 878,=)
- C. Eenpersoonskamer zonder genoemde voorzieningen f 1.040,= (f 990,=)

(tussen haakjes) = prijs voor leden van V.V.N.T. en NIVON, zij genieten dus f 50,= korting.

Bij categorie B en C zijn bad en WC's op de gang.

Er zijn slechts 3 één-persoonskamers beschikbaar.

Een all-in reis: Dit houdt dus in o.a. VOLPENSION. Gratis excursies en gratis visumkosten. Alleen verzekeringen voor eigen rekening.

De reis.

Deze wordt gemaakt met een comfortabele luxe touringcar met bar en toilet van DALSTRA-reizen. Zowel op de heen- als op de terugreis wordt overnacht in de omgeving van Höchstad in West-Duitsland. Opstapplaatsen in Nederland: Leeuwarden, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Arnhem. De bus blijft bij de deelnemers gedurende de gehele reis.

Wat allemaal is inbegrepen:

- * Vol pension ter plaatse;
- * Visumkosten;
- * Diner, overnachting, ontbijt en lunchpakket, zowel op de heen- als op de terugreis;
- * Na aankomst feestelijk avondeten met dans;
- * Bezichtiging van Poděbrady;
- * Excursie naar Praag - bezichtiging stad met o.a. de burcht;
- * Excursie naar de burcht Karlstejn met bezichtiging;
- * Excursie naar de Boheemse glaswerken met gelegenheid tot kopen;
- * Excursie naar Kutna Hora; (Zie ook onder "Van en over Tsjechoslowakije")
- * Twee proefkuren;
- * Feestelijk afscheidsdiner met dansen in Poděbrady;
- * Afscheidsdiner bij terugkeer in Nederland;
- * Alle excursies met eigen bus.

Verzekering

Het enige dat niet inbegrepen is, zijn de annulerings- en reisverzekeringen. Deze sluiten we weer collectief af voor degenen die dit wensen. Hiermede worden poliskosten en assurantie-belasting bespaard.

De Reisverzekering bedraagt voor 10 dagen f 15,=.

De Annuleringsverzekering bedraagt voor:

Categorie A f 35,30 (niet-leden f 37,25)

Categorie B f 32,90 (niet-leden f 34,75)

Categorie C f 37,00 (niet-leden f 38,95)

Zoals u bemerkt, een fantastische reis, waarbij u heel wat te zien krijgt van Tsjechoslowakije (zie ook bij "Van en over Tsjechoslowakije") en u ook niet voor bijkomende uitgaven komt te staan. Er is maar één "maar" bij. Er zijn slechts 47 plaatsen. Dus wie het eerst komt, het eerst maalt, want op = op.

Bel: 070-258679

====*==*==*

Internationale Vriendschapsdag

Georganiseerd door het Rijksmuseum voor Volkenkunde in samenwerking met de Federatie van internationale culturele en vriendschapsverenigingen in Nederland.

Muziek - dans - stands en demonstraties.

Een greep uit het geboden programma:

- * Optreden van een Poolse dansgroep
- * Zang door het Zwitsers Alpenkoor
- * Modeshow van Bulgaarse kostuums
- * Muziek uit Roemenië
- * Muziek en dans uit Griekenland
- * Openbare tango-les
- * Tai'ji demonstratie uit China
- * Zang door het Oeral-Kozakkenkoor
- * Dans uit India.

Het definitieve programma en de tijden worden in het museum bekend gemaakt.

Zaterdag 22 april 1989 van 11.00 - 16.00 uur

Plaats: Museum voor Volkenkunde, Steenstraat 1 te Leiden.

Toegangspreis f 3,50; jeugdigen tot 19 jaar en 65+ f 2,--.

Bereikbaarheid: ●

- 6 minuten lopen vanaf het station
- parkeren: vlakbij station, rond de molen "De Valk"

VAN DE LEDEN

Van **Amati Muzika** ontvingen wij het eerste nummer van hun kwartaalblad "Muziekvriendenkring Amati Muzika". Voorlopig een kwartaalblad maar men streeft ernaar, maandelijks te gaan verschijnen.

Reeds in dit eerste nummer is een gehele pagina gewijd aan onze V.V.N.T., compleet met aanmeldingsformulier om lid te worden van de V.V.N.T.

Wij wensen de muziekvriendenkring veel succes en een uitgebreide "kring" toe.

Wellicht brengt het bovenstaande onze leden op het idee in personeelsorganen of verenigingsbladen eens op het bestaan en de activiteiten van de V.V.N.T. te wijzen.

Dan ontvingen wij van **Guido Schöpping**, student in Eindhoven, interessant nieuws over Compact Discs (CD's) in Tsjechoslowakije en over fotografie, waarvoor we verwijzen naar de rubrieken "Muzikale noten" en "Wat het oog streelt".

Van **Jan van Gastel** ontvingen wij bijdragen over een themareis in oktober naar Tsjechoslowakije. Vooral met het oog op herdenkingen in de Meidagen met betrekking tot de tweede wereldoorlog, een welkome inzending. Zie bij "Van en over Tsjechoslowakije".

Eveneens van **Jan van Gastel** een artikeltje over het kortgeleden verschenen boekwerkje "Literaire Gids van Praag". Zie daarvoor bij "Onze boekenplank".

Van **Jan van der Schoot** een reisverslag over de reis die Amati Muzika in 1988 maakte naar Moravië. Zie bij "Reisherinneringen" in de rubriek "Van en over Tsjechoslowakije".

Het Staatsensemble op tournee door Nederland (vervolg)

Zoals tijdens de Jaarvergadering en in het radio-programma "Für Elise" bekend gemaakt, vervielen de gala-avonden in de motels De Cantharel te Ugc'helen en Eindhoven. De verzorging van het ensemble in beide motels is wel gewoon doorgegaan.

Onze voorzitter had kans gezien te elfder ure een optreden te arrangeren.

Voor deze middagvoorstelling op donderdag 2 maart vertrokken we naar Zwijndrecht waar het nieuwe theater "De Uitstek" gevuld was met voornamelijk jongelui. Geen favoriete popmuziek; desondanks bleek men het gebodene goed te waarderen.

Ondanks de wel zeer korte voorbereiding waren Guido Schöpping en Piet Vloet er in Eindhoven in geslaagd op vrijdagavond 3 maart een leuk zaaltje met publiek te vullen, voornamelijk studenten die een studiereis naar Tsjechoslowakije hadden gemaakt.

Tomaš vertolkt een solo op de viola

De zanger Jiří Pouzar in Moravisch kostuum

Zondag, 6 maart - Rotterdam.

Het laatste optreden van het Staatsensemble.

In het kleine zaaltje was het vol en warm.

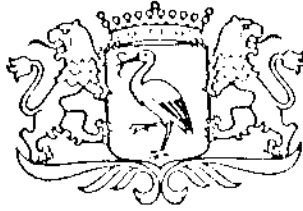
Het publiek scheen er weinig last van te
ondervinden want na het optreden werd er
stevig gedanst....

Jan Holý bespeelt vol overgave
één van zijn vele instrumenten

Afscheid van de solisten

VAN DE AFDELINGEN

MET DE V.V.N.T. NAAR GENT

De afdelingen Amsterdam, Den Haag en Rotterdam organiseren op **zaterdag 10 juni** a.s. een busreis naar Gent op uitnodiging van de Vrienden van Tsjechoslowakije vzw. De afdelingen Antwerpen en Gent zullen de V.V.N.T.-ers en introducés ontvangen en zorgen voor een interessant programma. Tot de mogelijkheden behoren een bezoek aan een tentoonstelling van schilderijen en grafiek van de kunstenares Benesova en een rondleiding door de stad Gent. Andere programmapunten worden nog overwogen.

Voorlopige organisatie:

Vertrek 7.30 u. uit Amsterdam. Opstapplaatsen in Utrecht, Den Haag en Rotterdam. Vertrek uit Gent 19.30 u.; aankomst in Amsterdam 23.00 u.

De reis vindt alleen plaats als er tenminste 40 deelnemers/sters zijn. De bijdrage voor de buskosten zijn f 25,-- voor V.V.N.T.-leden en f 30,-- voor introducés. Andere onkosten naar eigen inzicht (lunchpakket mee!). Ten aanzien van het diner worden mogelijkheden onderzocht.

Aanmelding:

Tot 1 mei a.s. telefonisch bij L. Thio op nummer 020-791423 of door inzending van bijgesloten bon. Nadere informatie over de reis in de Ledenbrief van mei.

Wij hopen dat velen van deze gelegenheid gebruik willen maken om eens kennis te maken met leden van de Vrienden van Tsjechoslowakije in België. Het belooft een gezellige dag te worden!

MET DE V.V.N.T. NAAR GENT

Ondergetekende :
Straatnaam :Telefoon:.....
Woonplaats :Postcode:.....
gaat mee naar Gent op 10 juni a.s.
Verder gaan mee
V.V.N.T.-leden :
Introducés :

De bijdrage in de kosten, f 25,-- voor VVNT-leden en f 30,-- voor introducés per persoon, worden overgemaakt op postgiro nummer 5014213 t.n.v. K.L. Thio, Van Baerlestraat 59^{II} te Amsterdam, 1071 AR.

Deze bon vóór 1 mei a.s. opsturen naar bovenstaand adres.

Handtekening,

.....

H.A.J. SCHOUTEN & ZOON B.V.

TASMANSTRAAT 131 - 135 HOEK PRINS HENDRIKSTRAAT
2518 VM DEN HAAG - TELEFOON 070 - 454202

IMPORTEUR VAN WERELDMERKEN BIER, WIJN EN GEDISTILLEERD
UIT FRANKRIJK, DUITSLAND, TSJECHOSLOWAKIJE EN CYPRUS

TSJECHOSLOWAKIJE

PILSNER URQUELL	f 1,95 PER FLES
BUDWEISER BUDVAR	f 1,95 PER FLES
1986 FRANKOVKA RED	f 7,95 PER FLES
1986 KLASTORNÉ RED	f 7,95 PER FLES
1984 NITRIANSKE KNIÉZA RED	f 7,95 PER FLES
1986 VLAŠSKY RIZLING WHITE	f 7,95 PER FLES
1986 RULANDSKÉ WHITE	f 7,95 PER FLES
1986 TRAMIN WHITE	f 7,95 PER FLES
1986 PEZINSKÉ ZÁMOCKÉ WHITE	f 7,95 PER FLES
1986 SVÁTOPETERSKY RIZLING WHITE	f 7,95 PER FLES
1984 LIMBAŠSKY SILVÁN WHITE	f 7,95 PER FLES
1986 NITRIANSKE KNIÉZA WHITE	f 7,95 PER FLES
1985 HUBERT SUCHÉ (DROOG)	f 18,95 PER FLES
1985 HUBERT POLOSLADKÉ (HALF-DROOG)	f 18,95 PER FLES
1985 HUBERT RUŽOVÉ (ROSÉ)	f 19,95 PER FLES
1986 HUBERT ČERVENÉ (ROOD)	f 19,95 PER FLES
JAN BECHER (BECHEROVKA)	f 29,95 PER FLES

BOVENSTAANDE PRIJZEN ZIJN INKLUSIEF B.T.W. - VRIJLIEVENG
WIJ LEVEREN DOOR GEHEEL NEDERLAND, VRAAG DE MOGELIJKHEDEN

*reparatie, en inbedrijfstellen
van metaalbewerkingsmachines*

PIEŠŤANY

Deze keer een Slowaakse kuurbadplaats en wel ten behoeve van diegenen, die klachten hebben over hun ledematen en/of lijden aan reuma.

Piešťany ligt 80 km van Bratislava op een hoogte van 162 m boven de zeespiegel.

Het klimaat is hier aangenaam met warme zomers en milde winters. Het aantal zon-uren bedraagt circa 2150 uren. Het kuuroord heeft een oeroude traditie en is wereldberoemd bij reuma-patiënten.

De bronnen hier bevatten zwavelzure kalk alsmede gas, dat bestaat uit zwavelwaterstof, dat uit een diepte van 2000 m komt. De temperatuur van het water bedraagt 69° C, haar hoeveelheid 3,5 miljoen liter per dag.

Op grond van de eigenschappen van dit bronwater is Piešťany in de eerste plaats het aangewezen kuuroord voor de behandeling van reumapatiënten. Met succes worden hier ook ziekten aan gewrichten en de wervelkolom behandeld, alsmede aan heup, oogkassen, lenden, jicht, ziekte van Bechterev (ontsteking van tussenwervelschijven), Artrosen (dunner worden van het gewrichtskraakbeen en uitgroeisels van het bot) en eventueel hiermede gepaard gaande zenuw-aandoeningen.

Vanzelfsprekend volgt behandeling na een uitgebreid onderzoek.

Basis van de behandeling is de toepassing van bronwater en modderbaden, aangevuld met Balnea-therapie, zoals heilgymnastiek, waterkuren, massage, electrotherapie, medicamenten en eventueel dieet.

Hiertoe staan 50 specialisten en 350 geschoolde verpleeg(st)ers ter beschikking van de kuurgasten.

Onderbrenging geschiedt in een der voortreffelijke kuuroorden: Thermia Palace, Balnea Grand, Balnea Splendid en Balnea Palace.

Het culturele en gezelligheidsleven bevordert het genezingsproces, o.a. dagelijks concert door het Promenade-orkest. Voorts tentoonstellingen en excursies. Piešťany ligt in een streek, rijk aan folklore en geschiedenis.

Gekuurd hebben wij hier niet, maar wel gezwommen in het heerlijk warme water. De zwavellucht hebben we maar op de koop toegenomen.

L.J. v.d. Burg.

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

Reisdocumenten enz.

ANWB-leden kunnen bij één der 50 ANWB-kantoren een gratis inlichtingenblad krijgen, waarin informatie wat nodig of wenselijk is voor een privé-reis naar Tsjechoslowakije. Aldaar zijn ook formulieren voor het aanvragen van een visum te verkrijgen.

Dit laatste is zeker voor diegenen van belang, die nog niet zeker weten of zij bij vakantie in West-Duitsland en/of Oostenrijk ook Tsjechoslowakije zullen aandoen.

Zoals we reeds in onze vorige ledenbrief vermeldde, is het thans ook mogelijk om aan verscheidene grensposten een visum te bekomen. Wanneer u dan reeds een visum-formulier hebt ingevuld, dan gaat het nog vlotter. U dient dan wel te zorgen voor twee recente **pasfoto's**.

De grenskantoren, waar u een - klaar terwijl u wacht - visum kunt krijgen zijn: Waidhaus/Rozvadov vanuit West-Duitsland en vanuit Oostenrijk: Wullowitz/Dolní Dvořiště, Klein Haugsdorf/Hatě Berg en Bratislava/Petržálka.

Visa voor hoogstens 30 dagen. Kosten Kčs 300.

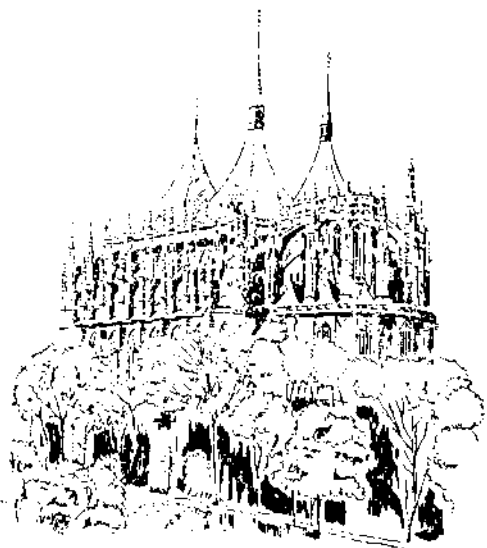
De grenskantoren zijn geopend van 7.00 - 19.00 uur.

Voorts moet u dan ook voldoen aan de wisselplicht, die bestaat voor personen van 16 jaar en ouder. Deze bedraagt DM 30 (+ 33 gulden) per persoon. Kinderen van 6 t/m 15 jaar de helft hiervan.

Hierop bestaan uitzonderingen. Eén daarvan is wanneer u een georganiseerde reis maakt, zoals bijvoorbeeld onze V.V.N.T.-zomerreis. Bij deze reis is zelfs een gratis visum inbegrepen en de deelnemers zijn vrij van de wisselplicht.

L.J.B.

KUTNA HORA

De Midden-Boheemse stad Kutna Hora, één der excursie-doelen van onze zomerreis, was in de 13e eeuw, dankzij de zilverwinning, een der belangrijkste steden van Bohemen. Het streefde zelfs Praag naar de kroon.

De in die tijd zeer gewilde Prager Groschen werd er geslagen in de Koninklijke Munt. Uit deze tijd stammen dan ook de prachtige gebouwen, die Kutna Hora thans nog tot een der bezienswaardigste stadjes van Bohemen maakt. Geen wonder dat de gehele stad onder monumentenzorg valt.

Dominerend is er de gotische St. Barbarakerk, een schepping van Peter Parler, die ook de architect was van de St. Vituskathedraal in Praag.

De bouwtijd van de St. Barbarakerk begon in 1388 en duurde tot 1548.

Na de Hussietenoorlogen werkten ook andere bekende bouwmeesters aan de voltooiing, onder andere M. Hanuš en later ook Rejt, Mikulaš en Matthias Rejsek.

Verdere bezienswaardige barok- en gotische bouwwerken o.a. de Jakobskerk, de St. Maria na Náměsti, waarin de beroemde schilder Peter Brandl (+ 1735) begraven ligt, de gotische stadsbron en niet te vergeten de mooie Patriciershuizen, waarvan het stenen huis (Kamenný dům) de bekendste is.

Kutná Hora — Welscher Hof

Een veel gefotografeerd object vinden we in het Welscher Hof (Vlašský Dvůr).

Een voorstadje van Kutná Hora is Sedlec. Hier vinden we het veel bezochte bottenhuis. Hierin hebben blinde monniken aan - waarschijnlijk - de botten van gesneuvelde Hussieten later een bijzondere bestemming gegeven.

Met de naam Hussieten belanden we in de geschiedenis van Tsjechoslowakije, waaraan we in het meinummer nader terugkomen, daar hierbij ook de andere excursie-doelen Karlstejn en Praag een grote rol spelen.

L.J.B.

Reisherinneringen

Moravië, één brok cultuur

In juli 1988 bezochten wij voor de tweede keer de streek in de omgeving van Uherské Hradiště met ons blaasorkest Amati-Muzika.

De eerste keer dat wij dit gebied leerden kennen lag de nadruk vooral op het muzikale vlak. Dit jaar hadden we echter wat meer tijd om met onze gastvrije vrienden uit het plaatsje Hluk de omgeving beter te bestuderen. Ik was als gast ondergebracht bij de familie Riha, die mij zeer behulpzaam was bij het tonen van de cultuurschatten in hun omgeving.

Ondanks het politieke karakter van dit land, is veel van het oude gebleven. Vroeger was Tsjechoslowakije een monarchie met een zeer uitgebreide adel, die niet alleen in Praag, maar ook in de rest van het land tal van sporen heeft achter gelaten. Een heel goed voorbeeld hiervan is in Buchlovice te vinden, niet ver van Uherské Hradiště. In dit plaatsje bevindt zich het zomerverblijf Zámek, wat toebehoorde aan de kasteel eigenaren van Buchlov. Omdat de kasteelvrouw zich vooral in de winter nogal eenzaam voelde, liet de graaf van Buchlov in 1710 een schitterend buitenverblijf bouwen met alle pracht en praal die er toen maar te halen was. Het interieur is helemaal geconserveerd en gerestaureerd voorzover dat nodig was. Het resultaat is adembenemend mooi: alle vertrekken hebben een heel eigen karakter met ware kunstschatten uit de hele wereld. Ook de tuin is geheel in barokstijl aangelegd door Engelse architecten uit die tijd.

Buchlovice

Naast dit zomerverblijf steekt het eigenlijke kasteel van Buchlov wat sober af. Het is gelegen boven op de berg, van waaruit men het beste uitzicht heeft over een groot stuk van het glooiende land van Moravië. Voor de bevolking is Slot Buchlov een trots monument, dat vroeger bescherming bood tegen de Hongaarse aanvallen. Ondanks de soberheid is het de moeite waard om het slot te bezoeken. Vooral de laatste eigenaar van het kasteel is het bespreken waard: deze was namelijk gedoemd te sterven in dit slot nadat hij één van de steunpilaren bleek te zijn onder de Hongaarse opstand van 1848. Zijn doodstraf

werd omgezet in levenslange verbanning naar dit slot. Hier wijdde hij zich aan tal van wetenschappen, die zich uitstrekten van astrologie tot archeologie. De beste man liet uit alle windstreken voorwerpen van wetenschappelijke aard aanvoeren, die tot op heden in het slot te zien zijn. Verder krijgt men een goed idee hoe de mensen hier vroeger leefden. Het was jammer dat de gids alleen Tsjechisch sprak....

Als men toch in Buchlov moet zijn, dan is een kleine "bedevaart" naar Velehrad zeker de moeite waard. Wat mij echt raakte was het diepe christelijke geloof bij de meerderheid van de Moravische bevolking. Dit kwam vooral naar voren bij een openluchtmis die ik bijwoonde met Pavel en Antonin Riha, mijn beide vrienden uit Hluk.

Velehrad is van zeer grote waarde voor het katholieke geloof in deze streek. Op deze plaats stichtten de twee monniken Methodus en Kyrillus omstreeks 1205 een klooster, van waaruit het geloof verspreid werd over heel Midden-Europa. Zeker imponerend is de kathedraal in romaanse stijl, die van binnen geheel in barokstijl opgetrokken is. Naast de prachtige schilderijen en beeldhouwwerken zijn er koorbanken uit eikenhout, die ik in heel Europa nog niet getroffen heb.

Naast al deze belangrijke monumenten uit een rijk moravisch verleden, moet men niet vergeten dat bij de bevolking nog steeds een sterke drang naar cultuur bestaat. Naast de alledaagse dingen wordt veel tijd besteed aan allerlei festiviteiten op het gebied van muziek, zang en dans.

Wat ons dit jaar weer naar Hluk bracht was het enthousiasme waarmee deze mensen hun muziek uiten, en natuurlijk hun onvergetelijke gastvrijheid.

Bij onze optredens werden we overal met open armen ontvangen, en men was verbaasd dat wij de volksmuziek uit hun streek speelden op een zo treffend karakter. Noemenswaard is het feit dat we in 1990 graag teruggaan naar dit mooie Moravië om deel te nemen aan het folklorefestival Dolňácko in Hluk. Dit dorpje wordt dan overspoeld door honderden gekostumeerde groepen uit heel Moravië, waarbij muziek, zang en dans centraal staan.

Namens Amati Muzika,
Jan van der Schoot.

LENTE FESTIVAL in PRAAG '89

Dit muziekfestival dat jaarlijks wordt georganiseerd, vindt plaats van 12 mei t/m 2 juni. Iedere dag, behalve 15 en 17 mei, worden concerten gegeven door wereldberoemde orkesten, koren, ensembles, dirigenten en solisten. Een overzicht van het programma vindt u in nevenstaande annonce.

Informatie over het gehele programma, de kaartverkoop, hotelaccommodatie en reismogelijkheden wordt verstrekt door: Select International, Westerkade 1 hoek Catharijnesingel, 3511 HA UTRECHT, tel. 030-318408.

De prijzen van geheel verzorgde arrangementen zijn afhankelijk van de verblijfsduur, het aantal concerten, het soort vervoer en de klasse van het hotel.

In het volledige programma dat u wordt toegezonden, vindt u ook informatie over het festival dat van 28 september tot en met 12 oktober in Bratislava wordt gehouden.

12 MAY - 2 JUNE

XLIVth "PRAGUE SPRING FESTIVAL" 1989

SYMPHONY CONCERTS - OPERA - RECITALS - CHAMBER MUSIC

Concerts: Czech Phil./Mackerras, Kuhn, Neumann, Thomas/Cleveland Orch., Dohnanyi/Prague Symph. Orch./Belohlavek, Lázarev.

Judd, Alrichter/BBC Philh.

Orch./Downes/Tonkünstlerorch., Karabchevsky/Slovak Philh., Köster, State Symph. Orch., Moscow/Rozhdestvensky Radio Prague Orch., Válek, Sarate, Zimmermann, Fagen/Mozarteum Orch., Salzburg

/Graf, Reutskals, Araiza, Pollini,

Suk, Růžickova, Ricciarelli,

Raimondi, Zhislin, Yo-Yo Ma, May, Entremont,

Virsaladze, Jones, Horigone, Borchuladze, Brabec, Tarasov,

Solovist: P. Guida, Douglas, Kovacic,

Dumay, Dume, Kamenkova, Bachara-Skoda,

Moravec, Opera: Mozart, Don Giovanni, Penderecki

Die schwarze Maske, Pauer

La Maladie Imaginaire, G. Donzetti

Lucia di Lammermoor, Mussorgsky: Khovanshchina

vervolg "Van en over Tsjechoslowakije"

De Documentatiegroep '40-'45 is een vereniging die zich ten doel stelt de belangstelling voor en de beoefening van de geschiedenis van de tweede wereldoorlog, alsmede van de oorzaak en gevolgen van die oorlog, in de meest ruime zin te bevorderen.

In het maandblad van de vereniging, Terugblik '40-'45, wordt nu een reis per toeringcar naar Praag en omgeving aangekondigd, die door het aparte karakter mogelijk ook voor lezers van de ledenbrief interessant kan zijn. De reis wordt georganiseerd door de heer W. Mol, eigenaar van het Museum Oorlog en Bezetting aan de Ginnekenweg 76 te Breda, een partikulier museum, waarvan de naam duidelijk aangeeft waarop de verzameling betrekking heeft.

De heer Mol heeft al eerder reizen georganiseerd naar plaatsen of gebieden waar zich in de tweede wereldoorlog een en ander heeft afgespeeld, zoals naar Polen (Warschau, Auschwitz) en Normandië (invasiëstranden).

Als volgende themareis komt nu op het programma een vijfdaagse reis naar Praag, Terezin en Lidice. Centraal staat de aanslag op de nazi-stadhouder Heydrich in 1942 met de treurige nasleep daarvan (Lidice) en het zogenaamde model-concentratiekamp Theresiënstadt, waar onder meer prominente joodse gevangenen door de Duitsers bijeen werden gebracht, die voor het merendeel overigens later in andere kampen om het leven werden gebracht.

De reis vindt plaats van maandag 16 oktober a.s. tot en met vrijdag 20 oktober a.s. (herfstvakantie). Onderweg wordt niet overnacht, zodat men dus 3 volle dagen en 4 nachten in Tsjechoslowakije is. In Praag wordt gelogeerd in een hotel in het centrum.

De prijs voor de reis is f 590,- op basis half pension en logies in tweepersoonskamers. Excursies met gids zijn in de prijs begrepen. Niet inbegrepen zijn visumkosten, verzekering, lunch en overige maaltijden onderweg. Wie niet aan de excursies wil deelnemen is vrij de dagen naar eigen inzicht in Praag door te brengen.

Indien er geïnteresseerden zijn, kunnen zij zich het beste voor verdere informatie rechtstreeks wenden tot de heer W. Mol, Ginnekenweg 76, 4818 JH Breda, tel. 076-215156.

J. van Gastel.

-O-O-O-O-O-O-O-

VAN DE ZUSTERCLUBS

Over de Internationale vriendschapsdag vindt u de gegevens op de voorpagina en op pagina 5. Bij de Federatie van culturele vriendschapsverenigingen zijn thans reeds 25 verenigingen met banden uit landen van Oost en West aangesloten.

Een ander soort zusterclub is de vereniging België-Tsjechoslowakije. Wij waren uitgenodigd om hun jaarvergadering in Brussel bij te wonen. Daar we uit hun ledenbrief vernomen hadden, dat een busje de deelnemers van het station Brussel-Zuid zou afhalen, besloten we ook met de trein te gaan. Tot onze verrassing was het geen "busje", maar een grote Tsjechische touringcar van de blaaskapel Bouralka uit Česke Budějovice, die ons kwam afhalen.

Deze groep heeft met veel enthousiasme de middag en de vooravond gevuld met overwegend bekende operette-melodieën. De vergadering zelf verliep vlot en werd o.a. bijgewoond door minister Löbl, zijn secretaris Hanika, de Tsjechoslowaakse ambassadeur Lukaš en zijn secretaris Lalik.

De Antwerpse en Gentse vrienden zouden meer contact op prijs stellen. Als het aan de voorzitter Moisse en de familie Verton ligt, ook met Brussel. Hiermee worden de Vlamingen op hun wenken bediend. De afdelingen Amsterdam, Den Haag en Rotterdam organiseren een bustocht naar Gent op 10 juni (zie pagina 9).

Ook de receptie van de Joegoslavische zusterclub ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan werd door een V.V.N.T.-delegatie bezocht.

enootschap voor Tsjechische Muziek

aangesloten bij de Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechoslowakije

Dinsdag 18 april houdt Hans Wallin een lezing over Josef Suk in de Haagse Kunstkring, Denneweg 64 te Den Haag.

Aanvang 20.00 uur (zie bericht).

Woensdag 19 april geeft het Suk-trio een concert in de "Kleine Zaal" van het concertgebouw te Amsterdam, aanvang 20.15 uur.

Nadere inlichtingen over dit concert:

tel. 020-718345.

DINSDAG 18 APRIL

Josef Suk (1874-1935)

Josef Suk behoort tot de componisten die men in Nederland min of meer over het hoofd ziet. Ten dele komt dit door de beroemdheid van andere Tsjechische meesters - Smetana, Dvůřák, Janáček - mogelijk ook doordat men Suk vooral kent als tweede violist van het Boheems Strijkkwartet ('De Bohemers'), dat in de periode 1892-1932 internationale faam verwierf. Dan komt er nog bij dat Suk's muziek overwegend lyrisch is, bijna overgevoelig. En dan valt een componist, zeker in ons concertbedrijf, nog al eens tussen de wal van het 'ijzeren repertoire' en het schip van de modernisten. Hoewel Suk zo ongeveer zijn hele leven in een kwartet speelde, heeft hij voor dit medium betrekkelijk weinig gecomponeerd:

slechts twee strijkkwartetten en de 'Meditatie op het Wenceslaus-Koraal'. Omvangrijk is Suk's pianowerk; hij schreef slechts enkele sololiederen, maar des te meer voor koor: de 'Tien liederen voor vrouwenkoor met begeleiding van piano 4-handig' zijn een fraaie Slavische pendant van Brahms' 'Liebesliederwalzer'. Verder schreef Suk een Serenade voor strijkorkest, die ook in Nederland nog wel eens gespeeld wordt en kamermuziek (o.a. een pianotrio, een pianokwartet en een pianokwintet). Van de orkestwerken moeten, behalve de reeds genoemde zeker vermeld worden de toneelmuziek bij het Tsjechische sprookje 'Raduz en Mahulena', de Symfonie in E groot, het 'Fantastisch Scherzo', het symfonisch gedicht 'Praga' en 'De fantasie voor viool en orkest'.

Hans Wallin

Het sprookje in de Tsjechische muziek (nieuwe aflevering)

Josef Suk: Raduz en Mahulena

Een der belangrijkste werken van Josef Suk (1874-1935), over welke componist ik op 18 april a.s., met muziekvoorbeelden, in de Haagse Kunstkring zal spreken is de toneelmuziek bij het sprookje Raduz en Mahulena, in een bewerking van de schrijver Julius Zeyer.

Hier in het kort het verhaal.

De koningszoon Raduz van Magurië dooft op jacht een hert; hij is verdwaald geraakt in het rijk van de Tartarenkoning Stojmir, een vijand van Raduz' vader. De houthakker Vratko wijst Raduz en diens dienaar Radovid de weg naar huis en ontvangt daarvoor geld. Echter de boze koning Stojmir en zijn vrouw Runa zitten Raduz achterna, komen even later met de gevangenen Raduz terug, die aan de rotsen wordt vastgeketend.

De dochter van Stojmir en Runa, Mahulena, heeft echter liefde voor Raduz opgevat. Nu heeft toevallig Vratko de sleutel van de ketting, die Raduz aan de rots vastbindt, in handen gekregen en hij speelt deze Mahulena toe.

Runa merkt iets van de liefde van Mahulena, geeft haar een rustgevend drankje voor Raduz mee, maar Mahulena denkt dat dit wel vergif zal zijn; ze neemt Raduz de boeien af en de gelieven vluchten.

Runa bemerkt op het laatste moment de vlucht, in een vechtpartij weet Raduz de boze koningin met de haren aan een boom vast te binden. Runa spreekt de vloek over Raduz uit: hij zal Mahulena niet meer herkennen zodra een andere vrouw hem kust.

Als de gelieven in de buurt van de hoofdstad komen, hoort Raduz van een heraut dat zijn vader gestorven is; hij laat Mahulena een moment achter en gaat vast vooruit. Hij ziet de uitvaart van zijn vader en is diep bedroefd; als hij bij de baar neerknielt, wordt hij door zijn moeder, koningin Nyola, gekust.

Ondertussen is ook Mahulena in de stad aangekomen, maar.... Raduz herkent haar niet; zij voelt zich verlaten en vraagt de aarde om in de nabijheid van haar geliefde te mogen blijven. Haar gebed wordt verhoord: ze verandert in een populier.

Koningin Nyola probeert vergeefs door feesten en zang, Raduz op te vrolijken. Raduz vindt alleen rust bij de populier, waar hij blijkbaar zich steeds toe voelt aangetrokken, hij weet zelf niet hoe dit komt, van zijn verleden herinnert hij zich niets meer.

Nyola denkt, dat deze boom alleen maar onheil brengt en besluit hem maar om te hakken. Bij de eerste slag echter weerklinkt een menselijke zucht. Raduz slaat zijn armen om de populier heen, en de herinnering komt bij hem terug, als Mahulena uit de gespleten boom te voorschijn komt. De vloek is overwonnen.

In de toneelmuziek van Suk treffen vooral de Ouverture met een fraaie viool-solo; het "gans- en pauwspel" van de prinsessen (een tussenspel als Stojmir en Runa op Raduz jacht maken), de treurmars voor de koning, het melodrama bij de boom.

Het gehele stuk is op de plaat verschenen (Supraphon, historisch archief 1018 2911). Muzikale fragmenten zijn opgenomen onder de titel "Sprookje" op Panton 11 0612. De compositie dateert uit de jaren 1897-98.

Hans Wallin.

MUZIKALE NOTEN

Compact Discs

Bij mijn bezoek aan Praag in september van het vorig jaar zag ik naast de vele LP's van Supraphon (en andere labels) ook enkele CD's. Tot nog toe zijn het vooral klassieke opnamen die op CD staan. Ik denk dat ik liefhebbers van klassieke muziek en in het bezit van een CD-speler een groot plezier doe met de vermelding van enkele. Intussen zijn er meer CD's op de markt gekomen, met name verzamelnummers. Behalve de opname van Ivan Moravec heb ik geen ervan nog in Nederland gezien. Elke CD kost Kčs 175,--. De kwaliteit is beslist vergelijkbaar met die van Deutsche Grammophon of Decca.

Josef Mysliveček, Sinfonias

Pražský komorní orchestr bez dirigenta

Supraphon 110304-2 (AAD)

Maurice Ravel, Boléro, Daphnis et Chloé

Česká filharmonie, Libor Pešek

Supraphon 103633-2 (DDD)

Antonín Dvořák, Moravské dvojzpěvky (met vertalingen van de gezangen)

Kühnův smíšený sbor, Pavel Kühn

Supraphon 104093-2 (DDD)

Ivan Moravec, Live (diverse componisten, waaronder Smetana en Suk)

Supraphon 103895-2 (DDD)

Jan Václav Hugo Voříšek, Symphonie D Dur, e.a.

Pražský komorní orchestr. Ivan Pařík

Supraphon 103868-2 (DDD)

Bedřich Smetana, Má Vlast (één CD)

Česká filharmonie, Václav Smetáček

Supraphon 110082-2 (DDD)

De meeste populaire groepen in Tsjechoslowakije zijn nagenoeg regelrechte kopieën van Westerse groepen. Enkele springen hier echter gunstig bovenuit en hebben een geheel eigen klank. Eén hiervan is de zangeres Hana Hegerová, die eigenlijk meer luisterliederen maakt. Zij zingt in het Tsjechisch, zodat je je al snel in Tsjechoslowakije waant. Het is bovendien één van de weinige niet-klassieke of jazz opnamen op CD.

Hana Hegerová, Potměšilý host
Supraphon 103945-2 (AAD)

Guido Schöpping.

„VOLKSDANSFESTIVAL“
HEIJEN NL.

Van de Stichting Noordlimburgse Kultuurdagen ontvingen wij een voorbericht dat het 18e internationale volksdansfestival van 30 juni t/m 9 juli a.s. zal plaatsvinden.

Voor het vijfde achtereenvolgende jaar zal het Tsjechoslowaaks blaasorkest Mistrinanka uit Mistrin de openingsavond (vrijdag 30 juni) muzikaal opluisteren. Voor Mistrinanka dus een lustrum.

Nadere berichten over dit volksdansfestival komen in volgende ledenbrieven.

H.G.B.

WAT HET OOG STREELT

De V.V.N.T. beschikt over een acht-tal kleurenfilms (16 mm), die voor vertoning kunnen worden aangevraagd. Schriftelijk of telefonisch bij L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274, Den Haag. Tel. 070-258679.

- * Gezondheidswezen in de C.S.S.R. (+ 16 min.)
- * Praag, Hoofdstad van de C.S.S.R. (+ 20 min.)
- * Praag, Karel IV (+ 15 min.)
- * Gebied van de eervolle erfenis der Hussieten (Zuid-Bohemen) (+ 25 min.)
- * Impressie van Praag (TV-film) (+ 12 min.)
- * Čedok-film. Algemeen beeld van de C.S.S.R. (+ 20 min.)
- * Mijn vaderland
- * Winterpastorale

Voorts zijn er over enkele kuuroorden en de Balnea-therapie eveneens films te verkrijgen. Namelijk:

- * Karlovy Vary: spijsverterings-systeem en maag- en darmziekten
- * Františkovy lázně: Bloedsomloop-systeem, hart en bloedvaten
- * Westboheemse driehoek: Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy lázně
- * Weer terug in Marienbad
- * Bewegings-systeem
- * Balnea Poděbrady
- * Komplete kuurverzorging.

H.G.B.

Fotografie uit Tsjechoslowakije

Uit Tsjechoslowakije komen verschillende fotografen, die ook in Nederland grote bekendheid genieten (onder met name fotografen). Eén van die fotografen is Jan Saudek uit Praag. In Focus (maandblad voor foto en video) van maart '89 is een heel artikel aan hem gewijd: Jan Saudek, Romanticus uit Praag.

Over zijn foto's zegt Focus: "Opvallende foto's in donkere tinten met opvallend veel naakt, zowel jong als oud, mooi en lelijk. Foto's die zeer tegengestelde reacties oproepen van 'prachtig' tot 'kitsch'."

Zijn foto's zijn zowel als origineel als op posters en ansichtkaarten te koop. In Focus zijn al zo'n 12 foto's afgedrukt in kleur.

Guido Schöpping.

Tentoonstellingen

 In **Den Haag** in Museon, Stadhouderslaan 41, is de tentoonstelling te zien "De wereld van Anne Frank 1929-1945". Deze tentoonstelling is vervaardigd door de Anne Frankstichting in samenwerking met Museon en het Haags Initiatief tegen Fascisme en Discriminatie (HIFD).

Duur van de expositie t/m 28 mei 1989.

 In **Roden**: speelgoedtentoonstelling "Speelgoed zonder Grenzen" in Stichting Nederlands museum "Kinderwereld", Brink 31.

Geopend Ma t/m Za 10.00 - 12.00 en 14.00 - 17.00 uur; 's zondags van 14.00 - 17.00 uur.

De tentoonstelling bestaat uit een unieke verzameling speelgoed uit een groot aantal landen, zoals Amerika, Rusland, India, Japan, Egypte, Griekenland, Tsjechoslowakije, Engeland, Frankrijk, Duitsland en uiteraard Nederland.

 In "Studio", Laan van Meerdervoort 215, **Den Haag** is een expositie van twee Poolse kunstenaars: Maria Bozena Bik en Gosia Fajferek. Te zien tot 28 april.

Openingstijden: Wo t/m vr. van 12.00 tot 17.30 uur; Za van 11.00 - 16.00 uur en verder op afspraak tel. 070-631114.

FILATELIE

Zeeschepen op postzegels

Deze serie van zes zegels, uitgegeven op 27 maart 1989, is gewijd aan de Tsjechoslowaakse zeevaart. Ontwerper is de academische schilder en graveur Vladimír Hájek.

De zegels zijn uitgevoerd in blauw, zwart, rood en geel en stellen verschillende vrachtschepen voor:

- 50 Heller, het vrachtschip Republika
- 1 Kroon, het vrachtschip Pionýr
- 2 Kčs, het vrachtschip Brno
- 3 Kčs, het vrachtschip Trinec
- 4 Kčs, het vrachtschip Orlic
- 5 Kčs, het vrachtschip Vltava.

Graveurs van deze zegels zijn Miloš Ondráček en Václav Fajta. Het formaat der zegels is 40 x 23 mm. Tevens zijn drie FDC's verkrijgbaar.

Joop Nieboer.

Van diverse leden ontvingen wij krantenknipsels over een bepaalde postzegel. Een klein stukje uit één der knipsels:

"Geen land waar Yvonne van Gennip zo vaak over de tong gaat als Noord-Korea. Dat heeft ze te danken aan de Friese filatelist Fedde Dijkstra, die zijn uiterste best heeft gedaan om de drievoudig Olympisch schaatskampioene afgebeeld te krijgen op een Koreaanse postzegel. De moeite bleek niet vergeefs. Sinds 1 november zijn de zegels te koop in de postkantoren van Pyongyang. Kosten: 20 Tsjon per stuk, ongeveer twee gulden."

vervolg "Filatelie"

"Dijkstra liefhebbert al van kindsbeen af in postzegels. Het is niet de eerste keer dat zijn hobby hem geluk heeft gebracht. Ooit plaatste hij een advertentie in een Tsjechisch blad voor verzamelaars waarin hij om bepaalde zegels vroeg. Die zegels kreeg hij, plus een Tsjechische vriendin die later zijn echtgenote werd."

ONZE BOEKENPLANK

 In de Ledenbrief van maart presenteerde de redactie een collage van zes in de boekhandel verkrijgbare gidsjes over Tsjechoslowakije.

Inmiddels is de collectie al weer uitgebreid. Er is namelijk een boekwerkje verschenen met als titel "Literaire Gids van Praag". Samensteller is Erik Mossel en de uitgever is Hadewijch NV te Schoten. De gids is te vinden in de wat wel heet "betere boekhandel" en misschien ook al wel in sommige bibliotheken.

Voor toeristen met alleen een algemene belangstelling zal het allemaal wat te veel van het goede zijn, maar het lijkt me wel een prima handleiding voor wie zijn of haar belangstelling voor de Tsjechische letterkunde ook eens gestalte wil geven door een paar zwerftochten te maken door de Praagse straten, langs huizen en andere gebouwen, waar dichters en schrijvers (en andere kunstenaars en wetenschapsmensen) hebben gewoond en gewerkt of die in hun werken een rol hebben gespeeld. Zo'n zwerftocht zal wel overwegend te voet gemaakt moeten worden, want veel "heilige plaatsen" zijn alleen zó goed te bereiken. Maar gelukkig blijken er ook nog wel een paar horeca-gelegenheden te zijn met een enigszins literair verleden, zodat er af en toe in stijl uitgerust kan worden.

In het boek passeren vele tientallen persoonlijkheden de revue. Kafka, Rilke, Hrabal, Capek, Kundera, Seifert, Brod, Hasek, maar ook Mozart, Liszt, Berlioz, Einstein en Descartes. En vele anderen die alleen insiders bekend zullen zijn. De samensteller heeft zich onthouden van religieuze of politieke stellingnames wat natuurlijk alleen maar prettig is.

Het is geen literair handboek maar een reisgids waarin een groot aantal plaatsen worden genoemd die tussen 1600 en nu een rol hebben gespeeld in de letterkunde, de journalistiek, op ander cultureel gebied.

Daarnaast staan er nog een aantal andere wetenswaardigheden in van actuele aard, zoals adressen van bibliotheken, archieven, boekwinkels en antiquariaten, een overzicht van straatnamen in het Duits, resp. het Tsjechisch en een opsomming van Tsjechische literatuur in Nederlandse vertaling.

Tenslotte dan nog een groot aantal foto's in verband met de tekst, waardoor de gids ook een zekere waarde als kijkboek heeft.

Al met al kan het boek voor veel V.V.N.T.-leden zeker een aanwinst zijn. Een aanwinst die een uitgaaf van f 34,50 vergt.

Jan van Castel.

-o-o-o-o-o-o-

In het februari-nummer van Bouw & Beheer, vakblad voor nieuwbouw, onderhoud en renovatie, komt een uitgebreid en zeer interessant artikel voor: "Hoe de Gouden Stad haar woningvoorraad verbetert". Het artikel is van de hand van Ing. Irena Lerova, medewerkster van het Onderzoeksinstituut voor Bouw en Architectuur te Praag. Het artikel omvat 8 pagina's met veel afbeeldingen.

Uitgever is Bureau van Vliet BV, Postbus 20 - 2040 AA Zandvoort, tel. 02507-14745. Losse nummers f 7,50.

SPORT

In de vorige ledenbrief moesten we de aflevering van de Tatra-geschiedenis wegens plaatsgebrek laten vervallen. Ook nu dreigt deze vervolgserie in de verdrukking te komen. Het wordt dan maar eens een extra dikke ledenbrief.

Waar waren we gebleven? In het jaar 1934 en de T 77 !

Geschiedenis van de TATRA-automobielen

Tatra 77 - 1934

Gedurende de tijd dat de T 77 werd geproduceerd veranderde men er steeds wat aan en er waren nauwelijks twee T 77's gelijk aan elkaar. De eerste wagens hadden drie voorstoelen waarvan de middelste voor de chauffeur was want het stuur zat ook in het midden. Dit bleek in de praktijk niet zo praktisch en de bestuurder verhuisde al gauw naar rechts (voor de oorlog reed men in Tsjechoslowakije links). De koeling van de motor gaf vooral bij hogere snelheden problemen, omdat er door de aerodynamisch zeer gunstige vorm onderdruk ontstond ter plaatse van de luchttoevoer van de motor. Men experimenteerde dan ook met verschillende vormen van luchthappers. Ook met de voorruit heeft men geëxperimenteerd, eerst was dat één vlakke ruit en later kwamen er twee kleine schuine ruitjes bij. In 1935 werd de T 77 opgevolgd door de T 77a, hierin werden de laatste wijzigingen verwerkt.

Zo kreeg hij een grote lucht-inlaat aan de bovenzijde van de achterklep, een driedelige voorruit, drie koplampen en een grote stabilisatie-vin op de achterklep. Bovendien werd de motor vergroot tot 3,5 ltr met een vermogen van 75 pk. De topsnelheid was gelijk gebleven omdat de wagen zwaarder was en de luchtinlaat aerodynamisch iets ongunstiger. Van de T 77a zijn er 150 gebouwd.

Beide typen zijn nu zeer zeldzaam, in Tsjechoslowakije zijn er nog een paar en in West-Europa schijnt en één te zijn. De wagens waren voor hun tijd zeer snel, juist daardoor woog het grootste nadeel van het concept extra zwaar n.l. de staartlastigheid. Ze hadden al snel een slechte reputatie op het gebied van wegligging en bij de ontwikkeling van de opvolger voor de T 77a werd getracht dit zoveel mogelijk te ondervangen door een nieuwe, lichtere motor en een betere achterwiel-ophanging.

Deze opvolger, de T 87, werd in november 1937 geïntroduceerd. De motor was een geheel nieuwe V8 met twee bovenliggende nokkenassen, die door het gebruik van dunner gietijzer en veel aluminium een stuk lichter was dan z'n voorganger, de inhoud was 3 ltr en hij leverde 75 pk. De carrosserie was ook geheel nieuw, net zo ruim maar compakter dan z'n voorganger, geheel van staal volgens patenten van de Fa. Budd in Amerika.

De complete auto was 20% lichter dan de T 77a. Ook de achterwiel-ophanging was nieuw, in plaats van de dwarse bladveer had hij twee veerpakketten die aan de gevorkte achterzijde van de centrale chassisbalk waren opgehangen en dus schuin op de rijrichting stonden. De stroomlijnform was ook bij deze wagen zeer goed en de CW-waarde was 0,31, wat overeenkomt met de Citroën DS 19 van 1955 en ook nu zijn er nog maar weinig auto's die deze waarde halen.

Deze indrukwekkende geschiedenis, toegezonden door ons lid E. Beekman uit Abbenes, zullen we in volgende ledenbrieven voortzetten. Helaas kunnen niet alle fraaie foto's worden geplaatst. (Red.)

POTTENKIJKEN

Groene lente-soep

Benodigd: 3 handjes voorjaarskruiden (brandnetelblad, spinazieblaadjes, blaadjes van de aardbeienplant, blaadjes van viooltjes, hondsdrif, paardebloemblaadjes, basilicum), 1 tl. peterselie of bieslook, 40 gr. boter, 2 el. bloem, 1,25 l. rundvleesbouillon, 1/8 l. slagroom, 2 eidooiers, 2 sneetjes brood, 1 tl. boter (voor het bakken van het brood), zout, foelie of gember.

Bereiding: De kruiden goed wassen, met de bouillon overgieten en kort koken. Intussen van de boter en de bloem een lichte roux maken. Giet de gekookte kruiden af en vermeng de roux met de bouillon. Blijf goed roeren, anders gaat het klonteren. De bouillon opnieuw op het vuur zetten en 10 min. zachtjes laten koken. Snijdt de afgekoelde kruiden fijn (of mix ze met wat bouillon). Voeg de kruiden bij de bouillon en laat het geheel nog 10 min. koken. Breng de soep op smaak met zout, foelie of gember. De slagroom met het eigeel goed door elkaar roeren en langzaam aan de soep toevoegen. Hierna het geheel niet meer aan de kook laten komen, alleen voorzichtig opwarmen, opdat het eigeel niet gaat klonteren. Vlak voor het opdienen de fijngesneden peterselie of bieslook en de in kleine dobbelsteentjes gebakken brood toevoegen.

Eet gezond en smakelijk.

Helena Nieboer.

PUZZELEN

In de vorige ledenbrief hebben wij verzuimd de winnares van het Logogram (Balneapuzzel) bekend te maken. Het aanmoedigingsprijsje gaat naar mevr. J. Peters-Piekaar uit Den Haag.

De oplossing was:

Karin	Franzenbad	gynaecologie	2 weken
Joop	Podêbrady	vaatziekten	3 weken
Charlotte	Luhacovice	ademhalingsstoornis	5 weken
Daan	Mariënbad	vetzucht	4 weken
Nelly	Karlsbad	darmstoornissen	1 week

Wij hopen in de volgende ledenbrief wederom een puzzel te kunnen plaatsen.

H.G.B.

ALLERHANDE

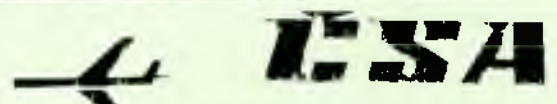
Het blaasorkest Květovanka is van 8 t/m 10 mei in Brielle. Op 9 mei (nationale bevrijdingsdag in Tsjechoslowakije) is dit gezelschap te beluisteren in het cultureel centrum De Goote te Brielle. Aanvang 20.00 uur. Tel. inlichtingen: 01810-17264.

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere dinsdag en zaterdag

naar P R A A G met CSA

CZECHOSLOVAK AIRLINES

- * met CSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van CSA
- * met CSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere inlichtingen:

CSA

Leidsestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 224888 of 224889